

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

Aen-Wyser Van alles wat in dit boeck verhandelt wort.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

A E N - W Y S E R

Van alles wat in dit boeck verhandelt wort.

A.

AENROEPEN DER HEYLIGEN.

H*ieronymus* seght, datmen t'zynen tijde de afghestorvene Heyligen heeft ghebeden, ende aengereepen voor hare Reliquien. *Pag. 234.* T'selve gheroyght *Augustinus.* *Pag. 255.*
Vigilantius spottede met dit aenroepen. *Pag. 234. 235. 338.* Wort wederleyt van *Hieronymus.* *Pag. 234. 338.*

Augustinus.

Wilt aengesien hebben het eynde, om daer uyt te bespeuren de goetheyt, ofte quaetheyt des wercks. *Pag. 119. 181.*

Het achtste Capittel van t' 22. Boeck vande Stadt Gods, is *Augustini.* *pag. 270.*

De Maeghde-burghsche Chronijck-schrijvers veroordeelen hem, met *Hieronymo*, als kettersch in de leeringe vande Maeghdelijcke Reynicheyt. *pag. 324.*

Beroept sich deurgaens op de autoriteyt vande Kercke. *pag. 411.* als oock op de successie vande Roomsche stoel. *pag. 412.*

Autaren.

Alle de Bisschoppen des werelts hielden de graven der Martelaren, voor Autaren *Christi.* *pag. 234. 236.*

De *Donatisten* braken over al de Autaren der Catholijcken. *pag. 352.*

B A R.

AEN-WYSER.

B. BARREVOETS GAEN.

EN is in sijn felven, noch kettersch, noch quaet. *p. 151.*
Eten sy dat men hier van, uyt mis-verstant vande
Schrifture, een alghemeene wet stelle voor alle men-
schen. *pag. 152.*

Hieronymus heeft ghewaerschouwt, dat men de *Barre-voet-loopers* van sijnen tijde sou schuwen, niet om het barrevoets loopen, maer om het verleyden, ende bedriegen der edele vrouwen. *pag. 154.*

Basilidianen.

Sijn ketters gheweest om dat sy soo onbetaemlijke leeringhen hadden, dat sy haer schaemden de selve kenbaer te maken. *pag. 17.*

Beschuldichden de Schrifture, als of sy haer niet wel hadde. *pag. 25. 27.*

Leerden dat de Schrifture alleen by levende stemme, niet by gheschrift, was gegeven. *pag. 27.*

Beelden.

T'en is niet ongherymt beelden te maken vande Vader, ende den H. Gheest. *pag. 46.*

T'en is niet kettersch beelden *Christi* te hebben. *p. 40.*
Noch oock, de selve te eeren. *pag. 41.*

De oude *Christene Kercke* hadde beelden vande H. Gheest inde ghedaente van een duyuc. *pag. 49.*

De Paus *Gregorius II.* en heeft niet gheleert, dat men de beelden des Vaders niet en mach macken. *pag. 50.*

Wort uyt Schrifture bewesen dat dit gheorloft is. *pag. 51.*

Ende niet en strijt tegen het ghebodt Gods. *pag. 54.* *Nicophorus* seght sonder fondament, dat dit ongherymt is. *pag. 46.*

Xenaias is de eerste gheweest die de beelden bestreden heeft. *pag. 373.*

Be-

AENWYSER.

Beker.

De *Manichéen*, onthielden haer vanden Beker, om dat sy den *Wijn* hielden voor galle des duyvels. pag. 180.
Inde oude Kercke stont het vry den Beker te nemen, of niet. *Ibidem*.

Gelasius veroordeelt alleen die, de vvelcke haer vanden Beker onthouden, uyt superstitie. *Ibidem*. Hout het voor een sacrilegie vvanneer de Priesters, het een deel van't H. Sacrament nemen, sonder het ander. pag. 181.

Optatus Milevitanus noemt de Bekers, draeghers des bloedts *Christi*. pag. 352. Waer door hy niet en verstaet alleen de panden van't bloedt. pag. 354.

Beloofte.

Beloofte van niet te trouwen, maect den mensche schuldigh om de selve t'onderhouden. pag. 178.

Bisschop.

De *Arianen* leerden datter gheen onderscheyt vvas tusschen een Bisschop, en Priester. pag. 314. Contrarie bewijst *Epiphanius* pag. 315. Desghelijcks heeft *Hieronimus*, dit onderscheyt erkent. pag. 319.

C.

CABELJAU.

BEhelpt sich met de overleveringhe der Kercke, oock self, als hy de overleveringhe verwerpt. pag. 15.

Is ontrouwich in't citeren van *Nicéphorus*. pag. 56, 67.
Item van *Epiphanius*. pag. 100. & seqq. Item van *Baronius*. pag. 128.

Valt selve in veele mislaghen, als hy *P. Hazars*, een mislaech te laste wil legghen. pag. 128. & seqq. Item, sijn mislaech rakende de woorden *Hieronimi* pag. 228. Item, in t'ci-

AENWYSER.

- citeren van *Ludovicus Vives.* pag. 274. & seqq.
Neemt te vergeefs zijn uytvlucht op de oversettinghe
Ruffini, wiens ontrouwigheyt ontdeekt voort. pag. 136.
Leght de abuysen van sommige in't Vasten, op de ge-
heele Kercke, pag. 182.
Slaet vijfthien zijkens over van't *Staelje* van *P. Hazart*,
latende de selve onbeantwoort. pag. 291.

Cajani, ende Angelici.

- Erden de Duyvels. pag. 74.
Ont-eerden de Enghels. pag. 75, ofte erden de selve met
het gantsch uytfluyten van *Christus.* pag. 76.
Het Concilie van *Laodicea* heeft desen haren dienst, als
afgoderije vervloecht. *Ibidem.* Desghelijcks oock *Theophy-*
lactus, ende *Oecumenius*, ende *Chrysostomus.* pag. 76.

Carpocratiten.

En sijn gheen ketters gheweest om het enckel bewaren
der beelden *Christi* pag. 40. Noch om het enckel eeren
der selver. *Ibidem.* Maer om de heydensche diensten die sy
daer ontrent pleegden. pag. 41.

Catholijcken.

En hebben gheen over-een-komste met de *Samarita-*
ten. pag. 11. noch met de *Basilidianen.* pag. 28. Noch met
de *Gnosimachi* pag. 30. Noch met de *Ossenen.* pag. 37. Noch
met de *Carpocratiten.* pag. 41. Noch met de *Jacobinen* ofte
Armeniers. pag. 58. Noch met de *Chazinzijs.* pag. 69. Noch
met de *Cajani*, ende *Angelici.* pag. 78. Noch met de *Colly-*
ridianen. pag. 98. Noch met de *Tactanen.* pag. 109. Noch
met de *Montanisten.* pag. 121. Noch met de *Circumcellio-*
nes. pag. 141. Noch met de *Nudipedales.* pag. 155. Noch
met de *Heracleoniten.* pag. 157. Noch met de *Hemero-Bapti-*
sten. pag. 163. Noch met de *Marcionisten.* pag. 167. Noch
met de *Massulianen.* pag. 177. Noch met de *Manicheen.*
pag. 179. Noch met de *Elcacaiten.* pag. 185. Noch met

G g

de

AEN-WYSER.

de *Eutychianen*. pag. 188. Noch met de *Ethnophrones*. pag. 199.

Syen houden hare ghemeente soo onwetende niet als t' moghelijk is. pag. 18.

En leeren niet dat een inghewickelt gheloove, beter is, als groote kennisse. 32.

Syen doopen de clocken niet even als een mensch. 58. 59.

Chazinzarij.

En wilden niet anders eeren als t'kruys. pag. 68.

Ceremonien.

De *Ethnophrones* ghebruyckten heydensche Ceremonien, ofte insettingen, die uytter nature quaet waren. pag. 199.

Circumcelliones.

Doodden haer selven uyt haet van t'vleesch. pag. 148. En sijn voor gheene kettters ghehouden gh. weest om hare wreechtheyt; maer om hare dwalinghen. pag. 144. 148.

Collyridianen.

En sijn van *Epiphanius* niet veroordeelt als kettters, om dat sy *Mariam* religieuselijk dienden. pag. 88. Maer om dat sy de selve eerden, en hielden voor een Goddinne. pag. 93. meijnende dat sy overgheset was tot een goddelijcke nature, ofte conditie. pag. 90. of dat sy geboren was teghen de ghemeene nature der menschen. pag. 94. Waerom sy haer achtervolgden met de cere die Godt alleen toecomt, dat is, met Sacrificien. pag. 97.

Con-

AEN-WYSER.

Concilien.

Het Concilie van *Constantinopelen*, onwettich. pag. 207. Het Concilie van *Laodiceen*, vervloecht in de *Casiani*, ende *Angelici*, den afgodischen dienst der Engelen. pag. 76.

Cofterus.

En spreekt niet op sijn *Basilidiaensch*. pag. 23.

D.

DOOP.

De vrouwen wierden by de *Marcionisten* gheordineert om deurgaens, ende in t'openbaer te doopen. pag. 165.

De *Massalianen* leerden, dat den Doop gheen andere uytwerkinge en hadde, als alleen het wecnemen vande voorgaende sonden. pag. 177.

De *Donatisten* leerden dat den Doop *Ioannis*, niet en verschilt vande Doop *Christi*. pag. 355. *Augustinus* leert contrarie. 357. Dit disput en is van gheen cleyn ghe-
wicht. 368.

Durandus.

En spreekt niet op sijn *Tackaensch*. 122.

G g 2

ELCE-

ELCEZAITEN.

BAden met woorden die noch *fin*, noch bereekenin-
ghe hadden. 185.

Engelen.

Den behoorlijcken dienst der Engelen en wort niet
berispt. 21.

Epiphanius.

En heeft de *Offenen* niet veroordeelt als kettets om
dat sy swoeren by de Schepfelen in't gemeen. 34. Maer
om dat sy swoeren by t' water, Sout, Locht &c, als Go-
den. 38.

En heeft het beelde *Christi* niet in stucken ghe-
scheurt. 43.

Heeft kennisse gchadt van meerder; ende minder
religieuze eere. 86.

Wort van de Maeghe-burghsche Chronijck-schrij-
vers voor ketterfch ghehouden. 320.

F.

F*Lorinus* leerde dat Godt oorfake is van de sonden.
376.

Franciscus Lupinus, en kan in dese materie *Calvijn* niet
verschoonen. 378. & seqq.

AENWYSER.

G.

GHEBODEN.

A *Vgustinus* heeft gheleert, dat het moghelijk was de gheboden t'onderhouden. pag. 420.
Item, dat Godt niet ghebidt, 'welck onmoghelijk is. *Ibid.* Dit alles verstaende door de gratie Godts. pag. 421. 422.

Ghereformeerde

Komen over een met de oude Kettters, oft vleessche-lijke Christenen, aengaende het vasten. pag. 133. Item met de *Aërianen*, aengaende het bidden, ende offeren voor de dooden. pag. 299. 300. Desghelijcx oock aengaende het vasten. pag. 308. Rakende het onderscheydt tusschen een Bisschop, en Priester. pag. 316. Zijn oock ghelijck aen de *Iovinianen*, aengaende de maeghdelycke reynigheydt. pag. 322. & seq. Rakende het onderscheydt van sekere spijfen pag. 326. Item aen de *Vigilantianen*, aengaende het eeren der Reliquien. 328. Desghelijcks rakende het aenroepen der Heylighen 338. Item, aen de *Manichéen*, ende *Iulianus* den Apostaet, aengaende het eeren der Martelaren. 342. 368. Zijn mede ghelijck aen de *Donaïsten*, aengaende het lasteren vanden Roomschen Stoel. &c. 344. & seq. Item, aengaende de salvinghe, ende olye der Priesteren. 350. Item, aengaende het breken van d'Autaren, Kelcken, &c. 353. Item, aengaende den Doop *Ioannis*, en *Christi*. 355. Komen over een met *Iulianus* in't bespotten van't eeren, ende maken des cruys. 361. Item, aende beeldt stormers. 374. Item, aen *Florinus*, aengaende de oorfake der sonden. 376. Excuseren te vergeefs hare wreedtheden, begaen ten opsichte vande Catholijcken, met oorloghsche furie. 147.

Beschuldighen de Roomsche Kercke teghen de waerheyt, dat se de Reliquien goddelijcke cere toedraeght. 333

AENWYSER.

Hebben sonder eenighe reden afgebroken het maken des cruys, 366.

Over-een-komste der *Ghereformeerde* met den handel der oude Ketteren. 385. 386. 391. 393. 394. 397. 398. 401. 402. 403. 404. 406. 407.

Hare ordeninghen zijn lichtveerdigh, ende onghestadigh. 403.

Haer werck is de Catholijcken te verkeeren, niet de Heydenen te bekeeren. 404.

En draghen gheen respect aen hare Leeraers, 406.

Gheven voor, ghelijck eertijds de *Marcionisten*, dat sy de Kercke ghereformeert hebben, 407.

Hebben vele ydele uytvluchten in verscheyden materien, 303. 305. 312. 317. 318. 319. 328. 329. 336. 347. 348. 353. 358. 364. 365. 367. &c.

Gnosimachi

Hielden alle wetenschap vande Schrifture voor ydel, ende onnoodigh. 29.

Godt.

De Ketter *Fiorinus* leerde dat Godt oorsake is vande sonden, 376. *Irenaus* hout hem hierom voor meer als ketterisch. *ibid.*

Franciscus Junius en can in dese materie *Calvijn* niet verschoonen. 378. & seqq.

'Ten is noch leughen, noch calomnie, te segghen, dat de *Ghereformeerde*, de voorseyde ketterije staende houden. 382.

H.

HIERONYMUS.

DE Chronijckschrijvers van Maeghdenburgh houden hem voor een lasteraer, ende al te bitter ten opsichte van *Vigilantius*. 336.

D. Cabeljan hout hem voor onvoorsichtigh. 244.

Sijn over-een-komste met *Augustino*, ende *Augustini* met

AENWYSER.

met hem, in de leere van't eeren der Martelaren, ende Reliquien. 260. & seqq.

Houwelijk.

De *Tacianen*, ende *Encratiiten* leerden dat het houwe-
lijk eenen vondt vanden duyvel was, vervolghens be-
smettelijk. 107. Derhalven hielden't daer voor, dat het
aen alle menschen onghoorloft was. 108. Niet sulcx en
hebben gheleert de Pausen *Innocentius*, ende *Syricius. ibid.*
Noch oock de Roomiche Kercke. 114.

I.

JACOBITEN

EN zijn gheen Keters gheweest om dat sy beelden
maeckten vande Vader, ende den H.Gheest. 46.
maer om andere redenen. 55. Namelijck om dat sy het
Cruys doopten even als een mensch. 57

Julianus den Apostaet.

Spottede met het eeren, ende maken des cruys. 360.
Item met het eeren der Martelaren. 368.

Hielp de Kercken der Martelaren opbouwen, de selve
vercierende, ende beghiftende, als hy noch Catholijck
was. 372.

K.

KEERSSEN.

L*actantius* en heeft het enckel ontfleken van keerffen,
by claren daghe, niet berispt. 205. Noch oock *Hie-*
ronymus. 215. Maer 'tselve als goet erkent. 225. & seqq.
Schoon het oock vande Heydenen afquame. 227.

Was een ghemeyn ghebruyck in den Westen, voor de
Reliquien, 217. Als oock in den Oosten, als men't Euan-
gelie

Gg 4

gelie

AEN WYSER.

gelie mo est lesen. 219.
Hieronymus gheeft gheestelike beduydenissen van het
ontsteken der keerssen by claren daghe. 221. & seqq.

Kercke.

Hare autoriteyt. 411.
Augustinus wiert, door dese autoriteyt, in de Kercke
ghehouden *Ibid.* 412 En seght dat niet als *Manicheer* 413
Sijne meyninghe wort breeder verclaert. 414. & seqq.

Ketters.

En sijn niet ontfanghbaer tot de disputen uyt de schrif-
ture. 387.
De oud- ketters noemden hare af- komste vande Apo-
stelen. 391 leerden dat de Kercke cost dwaelen. 392. Stout-
tigheyt der kettersche vrouwen. 402.

Kruys aenbidddinghe.

Den *H. Thomas* en heeft niet ghelert, datmen het bloo-
te cruys moet goddelijcke eere bewijfen, sonder eenigh op-
sicht te hebben op den Ghecruyften. 69.

De Catholijcken en spreken het cruys niet aen, sonder
opsicht op den Ghecruyften. 71.

De *Chazanzary* en vvilden niet anders eeren als't cruys.
68.

Iulianus spottede met het schilderen, ende maecken des
cruys. 360.

Wort hier over berispt van *Cyrellus*, ende *Naxianzenus*,
361. 372. Heeft den duyvel verjaeght door het maken des
cruys. 363.

Het maecken des cruys op de voorhoofden, ende schil-
deren des s' lfs voor de huyen, was een alghemeene ghe-
woonte vande Kercke. 360. 362. De *Cherformeerde* moe-
sten de selve behouden. 365.

Het breken des Cruys, en heeft gheen ghelijckenisse
met het breken vande coperen slanghe. 366

AEN-WYSER.

L.

LEDESMA.

EN spreekt niet op sijn Basilidiaensch. 20.

Lichaem Christi.

Vigilius en heeft niet gheleert, dat het lichaem *Christi*, niet wesen can inden hemel, ende op der aerden, maer dat het niet vvesen can over al. 188.

De *Donatisten* wierpen dat voor de honden. 351.

Augustinus heeft bekent de wesentlijke teghenwoordigheyt des lichaems *Christi*, in't H. Sacrament, 425. & seqq.

Chrysostramus van ghelijcken, al-hoe-wel hy de herten wil om hoogh gheheven hebben. 432. & seqq.

M.

MAEGHDELYCKE REYNIGHEYDT.

Wiert vande *Iovinianen* ghelijck ghefelt aen het Houwelijck. 321.

Dit voort wederleyt van *Hieronymus*. 322.

Maria.

De *Collyridianen* hebben *Mariam* ghehouden als overgheset wesende tot de goddelijcke nature, ende haer voor sulcks gheert. 93.

Epiphanius wilt se religieuselijck gheert hebben. 87.

De Iesuyten, *Nierenbergh*, ende *Boeye* en houden't met de *Collyridianen* niet. 98.

Marte-

AEN-WYSER.

Martelaren.

De *Manichéen*, ende *Iulianus* spotteden met het eeren der Martelaren. 341. 368. Seyden dat de Catholijcken daer Afgoden van Maeckten. *Ibid.* Dit hebben de Oudvaders gheloochent. 369 De Martelaren en zijn gheene afgoden om dat men voor haer knielt. 343.

Ten tijde *Hieronyni* ende *Augustini* waren Kercken der Martelaren. 233, 261. Hare graven wierden ghehouden voor heyligh. 261.

Massalianen.

Sijn Keters gheweest om dat sy verkeerdelijck naevolghden de loffelijke ghewoonten vande rechtsinnighe Kercke. 170. Item, ter oorfake vā haer onredelijck bidden. 172. Item, om haer ledigh gaen, en vagabonderen. 175. Item, om dat sy leerden dat den Doop gheen andere uytwerckinghe en hadde, als alleen het wegh-nemen vande voorgaende sonden. 177.

N.

NICEPHORVS.

Seght sonder eenigh fundament, dat het ongherijmt is, beelden te maken vanden Vader, ende den H. Gheest. 46.

Novatianen.

Wierden als keters veroordeelt om dat sy haer affheyden vanden Stoel *Petri* 384. Ende haer stelden teghen den Paus *Cornelius*. 385.

Nudi-pedales.

Siet *Barre-voets gaen*.

AEN-WYSER.

O.

H. OLYSSEL.

IS by de Catholijken, heel verscheyden van de salvynghe
der *Heracleoniten*. 158.

Offenen.

Swoeren by t'Water, sout, locht &c. 35 Hierom sijn
sy veroordeelt als ketters. 37. Waren ghewoon valsche
eeden te doen. *Ibid*. Hielden het water, Sout &c. voor
goden. 38.

Overledene.

De *Aerianen*, en wilden voor de Overledene noch ge-
beden, noch gheoffert hebben. 296. 298. Worden in dit
stuk van *Epiphanius* wederleyt. 297.

Out-vaders.

Hare autoriteyt by *Augustinus* in de verklaringen der
Schrifture, ende meer andere stucken. 444. & seqq. liem.
450.

P.

PAVS.

GHeene rechtsinnige Out-vaders, en hebben den wet-
tigen Paus van *Roemen*, den Anti-Christ gheuoemt.
348. Maer wel den onwettigen. *Ibid*.
Augustinus hout de Pausen van *Roemen* daer voor, dat
sy

AEN-WYSER.

sy macht hebben ouer alle de andere Bisschoppen. 439.
Dit tracht *D. Cabeljan* te vergeefs met verscheyden re-
denen om verre te stooten. 440.

R.

RELIQVIEN.

Werden ten tijde *Hieronymi* devotelijk gekust. 232.
met grooten toeloop omgedragen. *Ibid.* koste-
lijk verciert. 233. men dede Sacrificien op. 234. Men
badt, ende aenriep de Martelaren daer voor. *Ibid.* wier-
den ghe-eert met meerdere eere als burgherlijcke. 237.
Doch niet met eere, die Godt alleen toecomt. 240.

Hieronymus en heeft niet onvoorsichtelijk ghesproken
in materie van Reliquien. 245. Hy en heeft den ketter
Vigilantium gheen heylich Priester ghenoomt. 244.

Het omdraeghen van de Reliquien en was gheen par-
ticulier werck alleen van Munniken. 249.

Augustinus heeft het religieus, ende devoot eeren der
Reliquien voor goet erkent. 252. T'sijnen tijde ghe-
schiedden vele mirakelen door de Reliquien, ende voor-
sprake der Martelaren. 255. Heeft kennisse gehad van
meerder, en minder religieuse eere. 256. En wilt de Re-
liquien niet ghe-eert hebben met de eere, die Godt alleen
toekomt. 157.

Hieronymus, ende *Augustinus* comen in alles over een,
rakende het eeren van de Reliquien. 260. & seqq.

Augustinus heeft alleen berispt het omloopen met
versierde Reliquien. 266. Maer niet de gheheele han-
delijnghe met de Reliquien. 268.

De Roomsche Kercke en heeft noyt soodanighe Reli-
quien bewaert, als *D. Cabeljan* haer toeschrijft. 281. De
Predikanten van *Partije*, spreken hier van, sonder eenich
bewijs. 280.

Vigilantius sportede met het eeren der Reliquien.
331.

Room-

AEN-WYSER.

Roomfche stoel.

De *Donatisten* noemden hem den stoel der pestilentie.
344.

Den *H. Optatus* en verheft desen stoel niet te veel. 349.
De *Ghereformeerde* scheidten haer af van desen stoel,
gelijk de *Donatisten*, *Novatianen*, ende *Pelagianen*. 384.

S.

H. SACRAMENT.

A *Vguſtinus* heeft gheleert, dat men t' H. Sacrament
moet aenbidden. 423. 424.

Salvinge.

De *Donatisten* verſmaedden de Salvinge, ende olye der
Priesteren. 349. Worden hier over berispt vanden *H. Op-
tatus Miluſitanus*, *Ibidem*.

Samaritanen.

VVorden van *Epiphanius* veroordeelt als ketters, om
dat ſy gheene andere Schriftuer-boeken en wilden aen-
veerden, als de vijf eerste alleen. 11.

Schrifture.

De *Gnoſtmachi* hielden alle werenschap der Schriftu-
re, voor ydelen, ende onnodighen arbeyt. 29.

De *Samaritanen* en aen-veerden gheene andere
Schriftuer-boeken, als de vijf eerste alleen. 11.

De *Bafilidianen* seyden, dat de Schrifture niet wel was,
25. 27. Item, dat ſy alleen by levende ſtemme gegeven
was, niet by gheſchrift. 27.

De

AEN-WYSER.

De Out-vaders hebben de boeken, die *Partije* voor Apocryphe hout, voor ware Schrifture erkent. 16.

Ketters en sijn niet ontfanghbaer tot de disputen uyt de Schrifture. 387.

Men moet sien aen wie de besittinge vande Schrifture toecomt. 387. 389.

Moet uytgheleyt werden volgens den sin der Kercke. 390.

De *Ghereformeerde* vervalschen, ende vercorten de Schrifture. 397. & seqq.

Augustinus leert dat moet geloofd worden, oock t'ge-
ne niet geschreven en is. 438.

Secten.

Elck roept in t'besonder dat het ware geloof by haer te vinden is. 385.

Spannen allegaer samen tegen de Roomfche Kercke. 401.

Successie van Bisschoppen.

Is van groote autoriteyt by *Augustinus* om eenigh stuck te proberen tegen de Ketters. 434. & seqq. ver-
sekert ons wat ware Schrifture is. 437.

Sweiren.

Het sweiren by de Heylighen en is niet ongeorloft. 27.

T.

TACIANEN..

Hielden het houwelijck voor een vont vande duy-
vel. 107. leerden dat niet een menscha, t'zy man,
ofte vrouwe, en mocht trouwen. 108.

H adden

AEN-WYSER.

Hadden een grouwel van vleesch, meynende het selve
uyter nature quaet, ende vande duyvel gemaect te zija.

118.

Durandus en is niet Taciaensch geweest. 121.

Transsubstantiatie.

De *Eutychnen* en hebben de Transsubstantiatie niet
voorgestaen. 191. Maer hebben geleert dat de *VVijn*,
ende Broodt, nae de consecratic, alleen een andere be-
naminghe kregen. 197.

Theodoretus heeft de Transsubstantiatie voorgestaen,
tegen de *Eutychnen*. *Ibid. & seqq.*

V.

VASTEN.

E*Piphanius*, ende *Augustinus*, houden het derven van
vleesch voor goet, wanneer het geschiedt uyt liefde
van matich. yr. 118. 182.

Tertullianus, alhoewel *Montanist*, heeft nochtans van
het vasten gheschreven als rechtsinnich. 127.

Montanus en is de eerste niet geweest die wetten ghe-
stelt heeft aen t'Vasten. 135.

De Catholijken en sijn aen de *Manichéen* niet ghelijck
in de onthoudijnghe van lekere spijzen. 184. En doen
niet qualijk, hier in onderhoudende het ghebodt van
hare gheestelijke Oversten. *Ibid.*

De *Aerianen*, wilden gheene ghestelde vasten dagen,
maer alleen nae yeders beliefte. 306. 307. Dit weder-
legt. *Epiphanius*. 307.

De *Iovinianen* leerden dat het onderscheyt van spij-
zen niet nut was. 325.

Ver-

AEN-WYSER.

Vervolginge.

Augustinus en heeft het werck der vervolginge , ten opfichte vande ketters, niet gantschelijck verworpen. 142. Heeft de Placcaren der Christene Keyfers, uytgegeven tegen de ketters, gheprobeert. 144.

W.

WERCKEN.

Goede wercken sijn verdienstich. 451.

Wy-water.

En heeft gheene ghelijkenisse met de wasschinghen der *Hemero-baptisten*. 163. Maer wel met het ghelegent water van t'oude testament. 162.

FINIS.